

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Qvintvplicis Theologiæ - Positivæ videlicet, Asceticæ,
Polemicæ, Speculativæ, & Moralis complectens, Unà cum Appendice
Methodum compendiariam reformationis Ecclesiasticæ à Concilio
Tridentino factæ continente

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1679

Art. VIII. De Principiis ad Sacramentum Evcharistiæ pertinentibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48233](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48233)

Laym. Fr. Lugo & alii apud P. Gobat tr. 2. n. 506. asserunt non solere has Cæremonias cum iis, qui ab Hæresi ad Catholicam fidem transeunt, repeti, consultum tamen esse a junioribus, contra hanc consuetudinem agatur, & eum junioribus mitem, apud quos facilius hæc repetitio sine incommodo fieri potest, Cæremoniæ dictæ repetantur.

Deducitur 2. Quando aliquis non Chrismate, sed simplici oleo confirmatus, aut sine manu impositione in Sacerdotium diaconum ordinatus est, utroque in casu supplendum esse ceterum, quod fuit incautè prætermissum, uti cit. cap. 1. de Sacramentis non iter. loquitur.

Deducitur 3. Si in Sacrificio Missæ post sumptum Calicem advertit, à Ministro aquam loco vini affusam fuisse, ad id vinum infundere, & consecrare debere, uti ex Rubricis defectibus Missæ colligitur.

ARTICULUS VIII.

De Principiis ad Sacramentum Eucharistiæ pertinentibus.

PRINCIPIUM I.

Quod vitæ spirituali conservandæ institutum est Eucharistiæ convivium, non est trahendum in mortis perniciosum exitium.

Sensus.

Hoc est, cum Eucharistiæ Sacramentum præcipuè ad hunc finem institutum sit, ut vita spiritualis animæ conservetur, & augeatur, non debet suscipi aut administrari in eo casu, quo in perniciem potius animæ, quàm salutem cedere potest perceptio.

Authoritas.

Desumptum est ex S. Thoma 3. p. q. 83. a. 6. ad 3. ubi ait: Calix vitæ in mortem verti non debet, & refertur à Gobat tr. 3. Exeg. n. 425.

Ratio.

Quia, sicut imprudenter sumeretur cibus, aut aliud me-
um in iis circumstantiis, in quibus non solum finis tali
impioni præfixus non obrineretur, sed contraria potius o-
nia sequerentur; ita idem de spiritali hoc cibo, convivió-
ne sentiendum est.

Praxis.

Hinc deducitur 1. Eum, qui ante Communionem recor-
datur peccati gravis per confessionem necdum expiati, de-
ere illud prius per confessionem expiare, si commodè potest,
Suar. Sanch. & alii communiter docent.

Deducitur 2. Eum Sacerdotem, qui celebrandi necessita-
geretur, & conscius peccati mortalis confitendi copiam
habet, saltem contritionem elicere debere, uti unanimi-
ter Theologi docent.

Deducitur 3. Illi, qui publicè notorius est Peccator, non
esse, nec debere Evcharistiam administrari, nisi correctus
atur, aut prudenter supponatur, uti Filius. Laym. & alii
docent cum Busenb. l. 6. tr. 3. c. 2. du. 1.

PRINCIPIUM II.

non potest æternum vivere, qui cibum vitæ
non sumit in tempore.

Sensus.

Hoc est, qui SS. Evcharistiam, quæ est cibus animæ,
prohibitis à DEO & Ecclesia præscriptis reverenter & fru-
tose non sumit, hoc ipso mortem spiritualem peccati, in-
erit, atque adeò vitam æternam obtinere non poterit.

Authoritas.

Delumptum est ex S. Scriptura Joan. 6. ubi Christus di-
xit: *Nisi manducaveritis carnem Filii hominis, & biberitis
sanguinem, non habebitis vitam in vobis.* Et colligitur
ex cap. Omnis utriusque sexus. de pœn. & remiss.

Ratio.

Quia hoc ipso, quòd Evcharistia per modum cibi insti-
tuta sit, ejus usus merito sapius in vita necessarius apparet.

Pp 2

Praxis.

Praxis.

Hinc deducitur 1. Saltem in articulo mortis quemque præcepto divino de sumenda Eucharistia obligari, uti communior sententia docet, & ex Concilio Nicæno relato in c. de his. 26. q. 6. insinuat, ubi cavendum dicitur, ne discensurum è corpore necessariò viæ suæ viatico defraudetur.

Deducitur 2. Tempore Paschali quemvis Christianum præcepto Ecclesiastico ad Communionem obligari, uti in Trid. Concil. Sess. 13. Can. 9. & in C. Omnis utriusque præcipitur.

Deducitur 3. Verosimilius esse, aliquos particulares homines specialiter obligari ad hoc Sacramentum sumendum, eò quòd DEVS decreverit illis gratiam ad vincendas tentationes necessariam non aliter, quàm per hoc Sacramentum dare, uti P. Gobat tr. 4. n. 4. cum Suar. & Soto docet, licet hi rectè addant, perrarum esse hunc casum.

PRINCIPIUM III.

Sumit Eucharistiam legitimè, qui sumit sub una specie.

Sensus.

Hoc est, qui Eucharistia Sacramentum sub solis specie panis accipit, nec contra Christi aut Ecclesiæ præceptum quidquam agit; nec etiam fructu ex bina specie percipi soluto fraudatur.

Authoritas.

Desumptum est ex Concil. Trid. Sess. 21. Can. 3. ubi dicitur: Si quis negaverit, totum integrum Christum, omnium gratiarum fontem & Authorem sub una specie sumi, anathema sit. Item ex consuetudine veteris & novæ Ecclesiæ.

Ratio.

Quia, quæ ad accidentales modos seu ritus Sacramentorum pertinent, Christus non præcepit, sed Ecclesiæ disponenda reliquit; Communio autem sub utraque specie ad accidentalem tantùm formam pertinet, cum sive spectetur materia Sacramenti, una species materiam & formam continentem

refectionis spiritualis qualitas, una species carnem & sanguinem, cibum & potum involvat; sive res contenta consistat, in quavis specie Christus reperitur.

Praxis.

Hinc deducitur 1. Ecclesiam non malè fecisse, quando decrevit, ut sub una duntaxat specie à Laicis Evcharistia sumeretur; hoc enim ob gravia incommoda vitanda factum esse, communiter Authores ostendunt.

Deducitur 2. Fideles de facto non fraudari fructu ex altera specie sanguinis percipi solito, cum juxta probabilem multorum sententiam per duas species non major fructus, cæteris rebus, quàm per unam percipiatur.

Deducitur 3. Non esse quidem de facto Laicis concessum, ut speciem sanguinis sumant; si tamen relicto Calice consecrato aufugeret ob militem imminens, vel repente moreretur Sacerdos, nec alius adesset Sacerdos, qui eandem speciem suppleret, vel sumeret, posse eam ab Ædituo, vel alio legitimo sumi, uti Suar. d. 71. l. 3. apud & cum P. Gobat. tr. 4. c. 5. sentit.

PRINCIPIUM IV.

Merito vivit de Altari, qui propter Altare studuit operari.

Sensus.

Hoc est, Sacerdotes, qui Missas celebrant in aliorum commodum, merito ab ipsis stipendium absque ullo Simoniae periculo, accipere possunt.

Authoritas.

Desumptum est ex S. Scriptura 1. ad Cor. 9. ubi Apostolus dicit: *Nescitis, quoniam qui in Sacrario operantur, quæ de Sacrario sunt, edunt: & qui Altari deserviunt, cum Altari participant?*

Ratio.

Quia ipsa natura permittit, ut pro rebus pretio estimabilibus pretium aliquod exigi possit; atqui obligatio ad Missam certo loco & tempore celebrandam, aut fructum ipsi applican-

plicandum est pretio æstimabilis, ut communis fert pœnitentia doctorum & indoctorum, teste P. Gobat n. 556.

Praxis.

Hinc deducitur 1. Etsi Capellanus quidam alioqui obligatus sit ad Sacrum dicendum, si tamen ad certum locum & tempus non adstringatur, & ab alio rogetur, ut certo tempore, vel ad certam aram celebret, salvâ conscientia possit aliter, quid juxta loci consuetudinem accipere, uti P. Gobat cum Caramuel. n. 556. docet.

Deducitur 2. Etiam Opulentos Beneficiatos exigere potest se ejusmodi stipendium, uti Suar. Tanner. & alii contra Casp. & Silv. docent, cum & divites Operarii digni sint Mercedibus de sua.

Deducitur 3. Si quis non dat justum stipendium, non obligari Sacerdotem ad totum sacrum pro illo offerendum, cum secundum mensuram mercedis sit & laboris modus.

ARTICULUS IX.

De Principiis ad Sacramentum Pœnitentia spectantibus.

PRINCIPIUM I.

Non remittitur facta à DEO aversio, nisi facta iterata ad ipsum conversio.

Sensus.

Hoc est, cum Homo per peccatum à DEO velut summo bono & vero bono ad creaturas velut particulas & umbras illius boni se converterit, non deest, ut ei ejusmodi peccatum (oblitum de ordinariâ via) remittatur, donec per veram Pœnitentiam iterum se convertat ad DEVM, & sic impleat illud Baruch. 4. *Sicut enim fuit sensus vester, ut erraretis à DEO, sic iterum tantum iterum convertentes requiretis eum.*

Authoritas.

Desumptum est ex S. Scriptura Luc. 13. ubi dicitur: *Nisi pœnitentiam habueritis, omnes simul peribitis.* Hinc S. Ambrosius ad virg. lapsam ait: *Pœnitudo necessaria est, sicut conversio.*